

EHSV v medziinštitucionálnom rámci

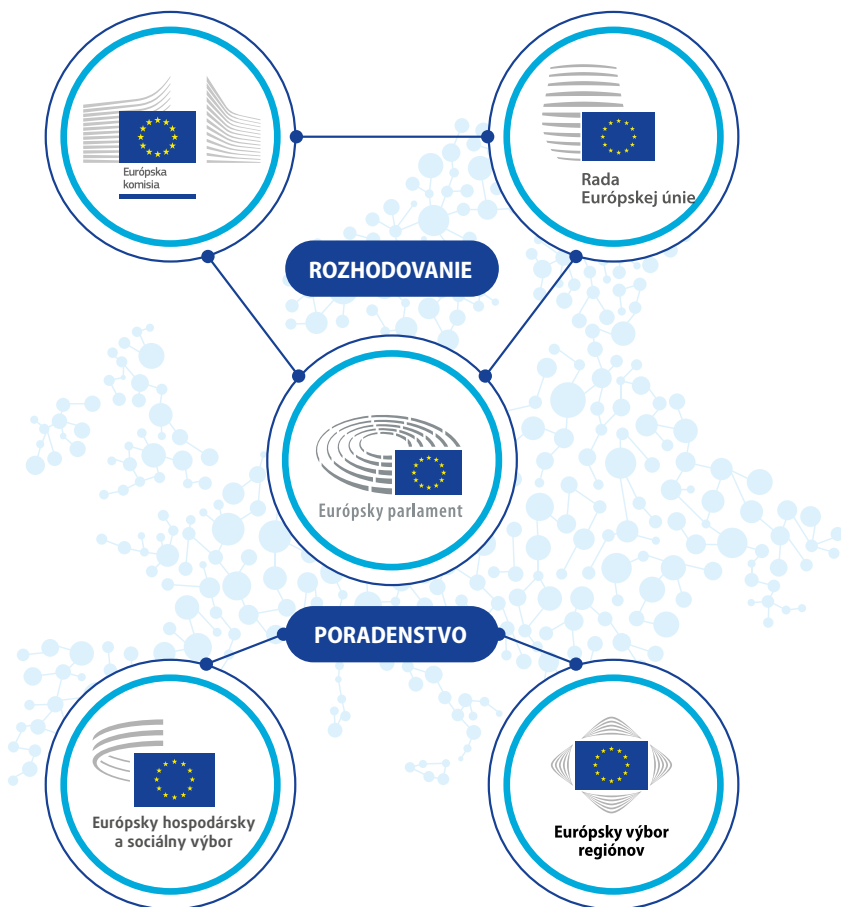

Európsky hospodársky
a sociálny výbor

EHSV v medzinštitucionálnom rámci

„Európskemu parlamentu, Rade a Komisii pomáha Hospodársky a sociálny výbor [...] s poradnou funkciou.“

článok 13 Zmluvy o EÚ

Výbor **každoročne** prijíma približne **190 stanovísk** k najrozličnejším témam.

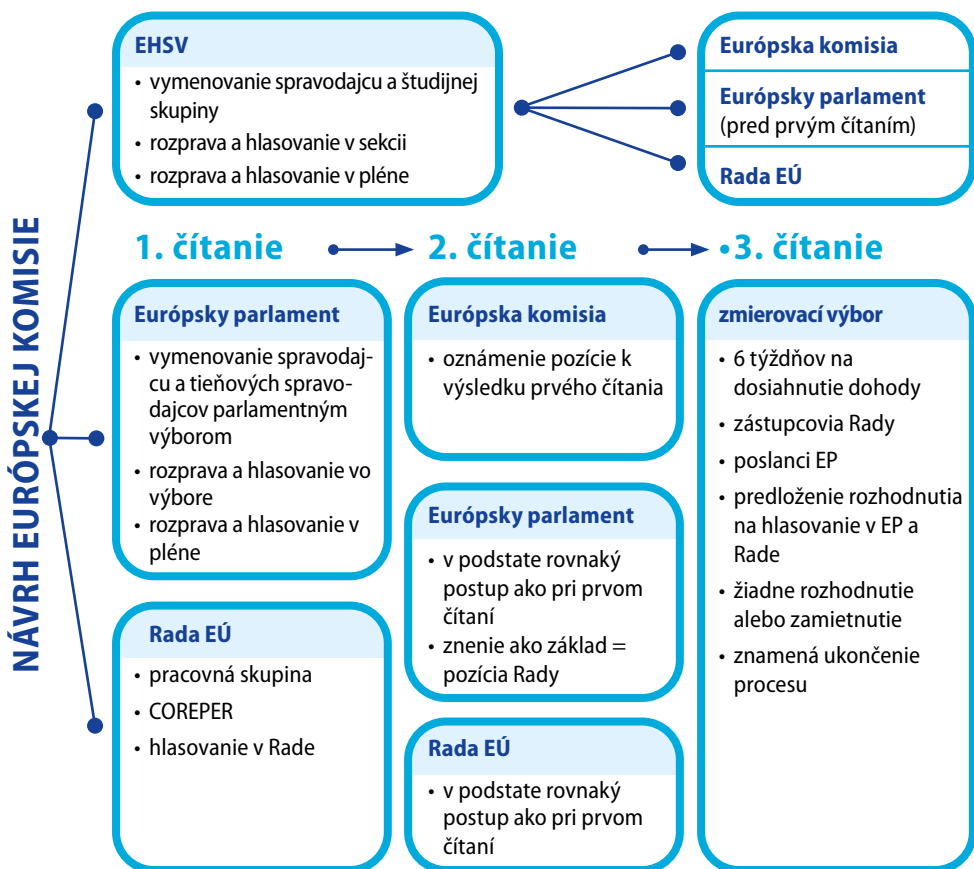
Dosiahnutie konsenzu pri prijímaní rozhodnutí a tvorbe právnych predpisov je hlavným predpokladom demokratického rozvoja Európskej únie. **Úloha EHSV je preto veľmi dôležitá.** Výbor jednoznačne prispieva k **demokratickej legitimitě a efektívnosti** EÚ tým, že **organizáciám občianskej spoločnosti umožňuje vyjadrovať svoje názory na európskej úrovni.** Európskemu parlamentu, Rade a Európskej komisii pomáha lepšie zosúladiť európske politiky a právne predpisy s hospodárskou, sociálnou a občianskou situáciou v praxi.

Ako sa prijímajú rozhodnutia EÚ

Právne predpisy EÚ navrhuje Európska komisia. Aby nadobudli účinnosť, musí ich schváliť Rada Európskej únie (čiže členské štáty EÚ) a Európsky parlament.

Riadny legislatívny postup je hlavným postupom prijímania smerníc a nariadení. Začína sa legislatívnym návrhom Komisie. Rada a Európsky parlament ako dvaja zákonodarcovia rokujú o prínosoch návrhu a môžu sa rozhodnúť, že ho zmenia alebo doplnia. Keďže majú rovnaké práva a povinnosti, musia sa dohodnúť na spoločnom znení právneho predpisu. Bez súhlasu druhej strany teda právny predpis nie je možné prijať a obaja spoluzákonodarcovia musia schváliť také znenie, ktoré je v každom ohľade rovnaké.

EHSV sa usiluje o to, aby po preskúmaní vplyvov a potenciálu navrhovaného právneho predpisu EÚ jeho stanovisko odrážalo vhodný konsenzuálny postoj rôznych záujmových skupín k príslušnému návrhu.

Od roku 2009 sa viac ako 80 % právnych predpisov dohodlo v prvom čítaní.

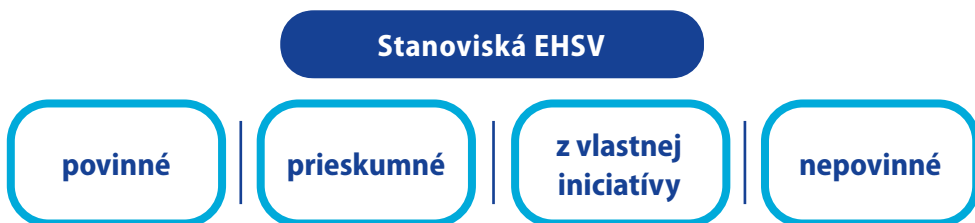
Čím prispieva EHSV

Na vypracovanie stanoviska EHSV vymenuje spomedzi svojich členov spravodajcu. Súčasťou prípravy stanoviska sú stretnutia spravodajcu so zamestnancami Komisie, ktorí pracujú na legislatívnom návrhu, ako aj so spravodajcom Európskeho parlamentu. Asistujú mu pri tom experti a zamestnanci EHSV. Po prijatí konečného návrhu stanoviska na plenárnom zasadnutí EHSV sa toto **stanovisko** stáva **oficiálnym**. Európskemu parlamentu sa zašle ešte **pred prvým čítaním návrhu právneho predpisu**. Spravodajcovia sú často požiadaní, aby predstavili svoje stanovisko už na schôdzi príslušného výboru EP. Medziinštitucionálne kontakty spravodajcu sú kľúčovým prvkom jeho práce, pretože mu umožňujú dosiahnuť čo najväčší vplyv stanoviska.

Výbor vyjadruje svoje názory dvomi hlavnými spôsobmi:

1. v zmluvách sa stanovuje, že určité otázky sa s ním **musia konzultovať (povinné žiadosti o vypracovanie stanoviska)**: poľnohospodárska politika, slobodný pohyb osôb a voľné poskytovanie služieb, rozvoj dopravy, harmonizácia nepriamych daní, aproximácia právnych predpisov o vnútornom trhu, zamestnanosť, sociálna politika, vzdelávanie, odborná príprava a mládež, zdravotníctvo a zdravie obyvateľstva, ochrana spotrebiteľov, transeurópske siete, priemyselná politika, hospodárska, sociálna a územná súdržnosť, technologický rozvoj a výskum vrátane výskumu vesmírneho priestoru, ochrana životného prostredia;
2. ako sa stanovuje v článku 304 Zmluvy o fungovaní EÚ, Európsky parlament, Rada alebo Komisia sa s výborom môžu radiť vo všetkých otázkach, v ktorých to pokladajú za vhodné (na to slúžia **prieskumné stanoviská a nepovinné žiadosti o vypracovanie stanoviska**).

Výbor môže vydávať aj stanoviská z vlastného podnetu, keď to uzná za vhodné (**stanoviská z vlastnej iniciatívy**).

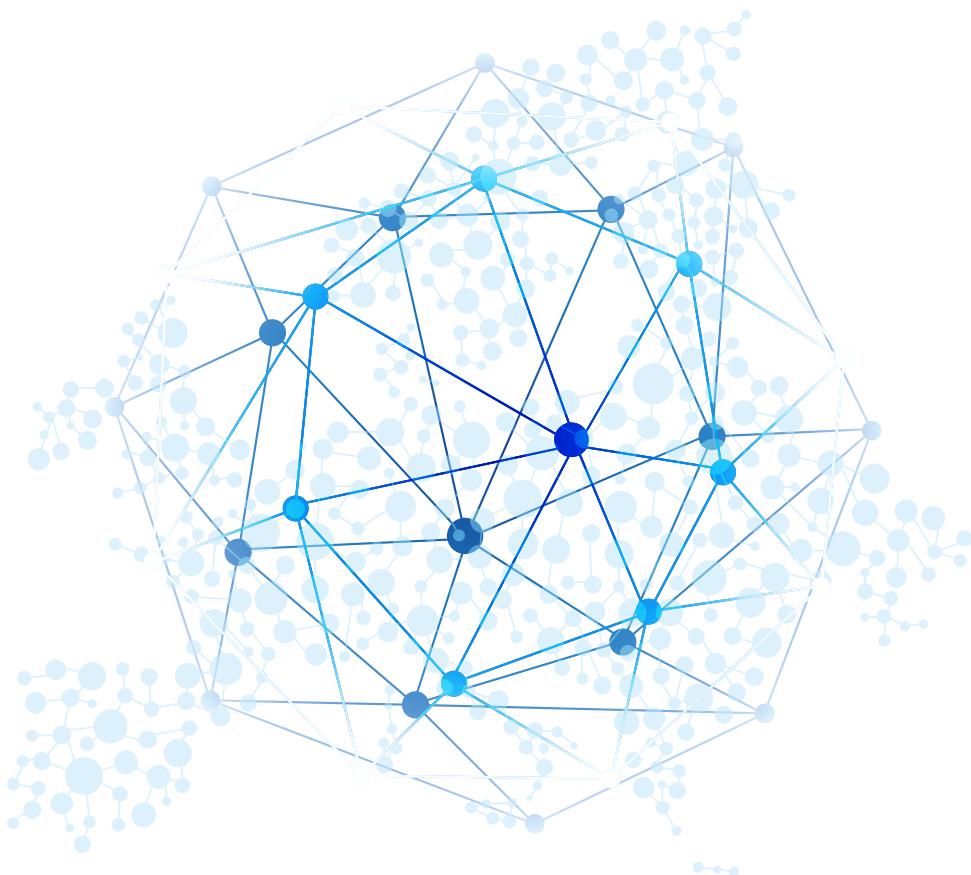
Stanoviská z vlastnej iniciatívy a prieskumné stanoviská sa vypracúvajú dokonca pred tým, ako Komisia predloží svoje návrhy. Rôznym zložkám organizovanej občianskej spoločnosti zastúpeným v EHSV to umožňuje vyjadriť očakávania, obavy a potreby rozmanitých zainteresovaných strán.

Medziinštitucionálna sieť

Výbor má neustále formálne aj neformálne **kontakty a výmeny s ostatnými inštitúciami EÚ**, ako aj s veľkým počtom organizácií v Bruseli a vo všetkých členských štátoch EÚ, ktoré zastupujú rozmanité záujmy. Sú preň vynikajúcou sieťou, vďaka ktorej môže **v rozhodovacích orgánoch EÚ propagovať názory vyjadrené vo svojich stanoviskách**.

Čiastočne je to možné aj vďaka dohodám o spolupráci s Európskou komisiou, Európskym parlamentom a Výborom regiónov a úzkym vzťahom s Radou EÚ. Znamená to, že **zástupcovia výboru sa každý rok zúčastňujú na stretnutiach rôznych vysokopostavených predstaviteľov**, napríklad na Konferencii predsedov výborov Európskeho parlamentu, a dostávajú žiadosti o vypracovanie stanovísk od rotujúcich predsedníctiev Rady EÚ.

Jednou z hlavných foriem štruktúrovaného dialógu EHSV a Európskej komisie je **každoročný príspevok EHSV k pracovnému programu Komisie**.

**Európsky hospodársky
a sociálny výbor**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Vydavateľ: Oddelenie pre návštevy a publikácie
EESC-2022-23-SK

www.eesc.europa.eu

© Európska únia, 2024

Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora. Reprodukcia týchto fotografií / obrázkov je povolená len s výslovným súhlasom vlastníka (vlastníkov) autorských práv: © Shutterstock.com

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

Print:

QE-01-20-364-SK-C
ISBN 978-92-830-5593-8
doi:10.2864/575421

Online:

QE-01-20-364-SK-N
ISBN 978-92-830-5574-7
doi:10.2864/87343

SK